

Nagy - Kőrös oct. 28. 1857.

Kedves barátom!

Fájdalmas előérattal nyitám fel fekete perces leveledet. — A csapás nagy, nagy kívánság oly szerető szüleihez, mint ti. — Oh bár a hitetél: „a fájdalomat osztatni” ne volna puorta phrasia! mily szívesen osztanók itt a távolban keserviteket. — De a mi kinyitunk egygyel sem kevesíti a tiéteket; de a mi fájdalomunk a tiétekből mit sem vesz el. — Nem mondok hát, hogy vigasztaljon annak tudata, hogy mi is érezzük a csapást; sőt azt sem kell mondanom, hogy érezzük azt. — Regény, kedves jó kis Géz! Mi sem látjuk őt többé: a hánvai vízcseztől, bármikor lesz, nem lesz többé a réginek képe. — Hiányozni fog valami — a vívől felünk síolni, de a mit mindnyájan nyommagától érezzük. —

Regény nő! Sokkal inkább érzem fájdalmát nagyságát, mint hogy csak egy vigasztaló szót is ki merjek ejteni. — De te férfi vagy — te légy férfi. — Tudom, hogy több mint apai szeretettel csüggtél kedvesedben. — De neked az önző fájdalomról kívül más kötelességed is van: neked kell Regény nőket megnyugtattatni. — Párma hely nevetségessé itt a „philosophia-félé” elnyitott phrasiait hinni fel: ehhez „l'homme” is philosophia-szerűség. — Erre már félig-meddig el voltál készülvél. — Karaid, leveleid mutatják. — Ha megtörtént az a mitől féltél: igyekezz ne a múlt fájdalmának adni magadat, hanem a jövőt elterelni. — Mondom, légy férfi. —

Mi a sokott állapotban vagyunk. — Kőrös K. épen tegnap volt nálam. — Ő verseit ismerkedte s hozzáam kiadta, hogy nézzem át. — Beszéltem rólad, hogy nem írsz, találgattuk, miért nem írsz. — En sőt elmeimet hoztam fel: ő megnyugtató. — Péntek jőve, találkoztam egy gömöri emberrel, kitől azt hallottam, hogy jól vagytok. — Nagyon jól!

Nem egésze sem tökéletes. — Lásd fájdalma csak tüskés, de minden reggel erős fejfájással kel, mely aztán estig tart, ritkán tagit el. — Most is azért nem írsz. — A gyermekek egészegek. — En-folyvást a régi bajjal verődöm. — Kevés munka, sőt az olvasás is elomlott, kime. — Deért nem dolgozom: nagyon elég az iskola is. — Ez így van a jelenben: hát még a kilátás! Borradok jövőre gondolni. —

Adja isten, édes barátom, hogy mielőbb beheszedjen a seb, mely most így fáj. — Adja isten, hogy nem sokára nyugodtabb leveled olvassam. — Adjon nektek erőt, le nem roskadni a teher alatt, — s annyi szenvedés után örömet boldogságot oly mértékben, mint azt kívánja

igaz barát
Strany János.

Nagy-Kőrös, július 3. 1858.

Kedves barátom! Ugy nézel a levelet, hogy ez három próbát, most harmadikszor próbálom már: most talán majd csak elvöl. - Két ízben kiveszték, s olyankor nincs kedvem újra elővenni, s endesen eltejesni. -

Ha arról-korá felé dicsekvésemet a szorgalmas levelezés' dolgában rószul rószá találtad venni, vól okod az ettől - több mint egy házi - szünidő alatt elméledni róla. - Taplónak is rósz vagyok bir én már, és ez tisztelem. - E-gyebiránt ez uttal menthetném magam, most mióta válasszod vettem, há-zunk valóságos vendégfogadó vól - nem panaszkép mondom - de a múlt júniusban annyi vendégünk jart, hogy elég lett volna egy egész ére. - Szalontai sokanok - ismerősök - pestiek - ismét a kőrösvölgyről, ismét szalontai jó barátok..... egyik a másiknak adta az ajtót. - Irigyny nőm - főjós lávával és sakácsnéttán helyzetében - egy kiseri sokat is talált - no de várhatom is már a vendéget más öt évig. - Kemere itt fenn jart, de nálam nem vól. - Megelégelte egyszer, így lehet. - Tópiát is vártam s tavaszon....vár-hatom!

S pedig miért ne jönetek ti emberék köré? Kát otthon nem vagy-tok-e mindig azok kört? It különbség csak az, hogy otthon szokott s talán ép azért már unott fejek vesznek körül: a változtatás nem ártana. - Mi a vacatiót is - hihetileg itthon tolljuk, Szalontára nem megyünk, az áll - most vólunk tavaly - s most vól má-lunk fél Szalontára, tehát itt már egyen veszek lennünk. - Főre sem megyünk s most oda pénz kellene sok, a mi nekünk kevés sincs, s most engem mi sem vonz, többé Pesthez. - És így itthon maradunk a szünidőn. - Nem történhetnék-e hát meg, hogy ti eljönetek? Ha embert sem akarok látni, itt ugyan nem látó vacatióban, az-ról biztosítok. - Ugyesendek itt akkor minden, mintha a Sahara közepén ülnél. - Most, hogy mi megyünk hozzátok, és barátom, abból ez időn bajosan lesz vala-mi. - Toten látja lelket, hogy szajtok hozzátok menni, veletek lenni. - Nőm a gömöri földökben láb bajának gyögyüléséért oly erős hittel hiszi, mintha sent-irás vól. - De házi körülmények itthon tartóztatnak. - Sok hást vallhatnánk, ha most hozzá időre elhagynók a házat. - Legjobb lesz, ha megírod, hogy jöttök - vagy meg sem íröl, csak megleptek. - Augusztus első hete után szabad vagyok egészen, addig examennek, érettségi vizsgának vége. - Ugyesendek elhagyni itt, hogy akár senkivel se érintkez, rajtuk kívül. - Ugy-e elő, eljöttök?

Tragi-comicus históriáidat a gyermekkorból nagy lelki gyönyörrel olvastam, s nagy elégteliséggel a rimaszombati anyakönyv bizonyítgatását: mely szerint hoz-sám vőnüttél, circiter. - Így méginkább szeretjük egymást, ha már egy ízben szület-tünk, igaz hogy te öcsöd én tavaszon - no de az már mindegy. - Kéinte restel-tem oly vőn lenni a „fiatal” irók körött, de már így nem leszek magam s nem ijedek meg. - S neked sem reggen: legalább 7 évvel előtél meg az iró pályán!

adja isten hogy 77-tel élj túl rajta. — I seel nem rosszat akartam mondani. —

Festi újágot én is csak hébe-korba hallok, az sem érdemes hogy vesztegessem rá ezt a fakó tintát. — Legfontosabb a mit az academiáról hallottam. — Tudod hogy alapörvényei rég idő óta fent vannak. — Ezek nem régiben viasáíhettek, látszólag újításokkal: de egy pont benne nagy gondot csinált. — Az alapörvények magokban jók volnának: de az van hozzájuk fűggetve, hogy midőn azok magyarázatában, valami kétség fordul elő, azt nem maga az academia, hanem egy kinevezendő, „co. biros” dönti el. — Ez oly nagy dolog, hogy életkérdése az academiának. — Hallik, hogy a főurak, kik tetemes áldorattal járultak az intérethez, alapítványaikat e záradék miatt vissza akarták venni: s akkor adieu neked magyar tudós társaság! I ha a záradék benmarad, másképp is adieu! Elül tűr, hátul vir. — Nem tudom azóta mennyire haladt megoldása e dilemmának. —

Régibb leveleim elcsortot rajnádom egy kisse: de csak rád nézve, ki annak egyedüli publicuma kell hogy maradj. [Semmi sem bosszantana inkább, mint annak előre tudása, hogy levélfiskáim valahán nyilvántartást látnak.] — Honnan ettől nincs okom remélni, oly répen elfelednek egy pár év alatt, hogy bizony, versimet se olvassák, sem hogy apró pletykáimat. — Sőt e feledtetést — mondhatom — már is élvezem, még 5-6 év s az újabb nemzedék nevére is alig ismerek. — Hogy oly örök küdelmüv szellemnek — minő Kazinczy volt — tanúságos levelei kövé tétevek, az az egészenek érdekében van: de mi érdek lehetne valakit a mi csevegésünk kiadására? —

Heckenast, mint sejtem, rólad is (noha róha nem vagy azért, hogy úgy vigytal a róhalgukba) két bört von: arcképeidet hiadja előbb a könyvben, aztán a nővilágban. — Te lem is úgy tett, s midőn kértem belőle egy példányt (mert nekem a nővilág nem jár) adott — 30 p. kért. — Fränkellel való úgy bajod sem újság már én előtt, ki a Kisf. társaság-jele Toldit Eggenbergertől szármal szaporább példányban vásároltam meg, kézpenként, Szuhay-stól, Kosnyák — Esőfistól — s a mi több sajtót sem takarhattam bele, mert azóta is Heckenastnál van, ha el nem veszett. —

Tonqua verseiből már láttam 3 kötetet, de még mindol nemv: s miután este bajosan mehetek, légy szives elhozni együttal azt is. — Később ismertetését — vagy kiálatat meg nem láttam egy lapban sem. — Majd írki én, de nem közöni meg Sclavonia. —

Tiszánénak a példányokat, igen is, megköszöntem, erről ne aggódj. — Hogy F. Nagy Sándor = Is-lamon F. Kis Sándor = Vadnai volt, azóta már te is tudni fogod, hiszen elegge kimutatatták foguk fehérét. — Hanem azt nem tudom én, miféle maliciákat követtek el te veled legújabbán? Csak nem a negyed-évi dolgozat érted? —

De hát mi is fájjon az emberek ebben az irodalomban. — Nekem csak egy fáj: az hogy én nem írhatok. — Nem írhatok szai: aít, élest, hegyest, görömböt; nincs kedélyem a verse-kedélshöz; mert itt az kéne, különben meggyoshad az egész mocsár még jobban. — Sokal ember kel-lene a gátra, de az én többi nem vagyok, talán sohasem is voltam, mindig lagyabb kedélyű levén, mint a szatirára kell. — Pedig istenbizon, difficile est.....

Az ifjúság a jövő, az irodalom, a költészet jövője, azt mondják. - Sex általában igaz. De a mi költészetünkben hol van most a megiffító, felgyisító elem? En nem látom az „extemporakat” mint Karcsey. - Van-e csak egy mákszemnyi önállóság azokban, akik egy idő óta feltűnedernek? Tűt esembe, mikor Tompa fellépett... volt abban az előbbi generációhoz képest valami új hang, valami önálló sellemi nyilatkozat. - Petőfiről nem is szólok. - Phogy az én fölépitem sem volt csupán a „reális orvágutón ballagás” - azt hírem szerénytelenség nélkül meg lehet említenem. - De most: egyik szakasztott olyan, mint a másik, úgyhogy én, a nevet letakarva, fejvessé teske alatt sem tudnám egyiket a másiktól megkülönböztetni. - Ugyanazon egyhangú lya... Petőfi híriai (s néha az enyéim is) potyogósse letágitva. - Legfőbb Lixenyai galanikus orvágásai rigják ki magokat ex egyhangú prosolyából. - É a mostani költészet jellege, s így hírem, talál. -

De elég erről ennyit. - De sem szeretek hallani én se valami szörnyű gyönyörrel becsélem. De érintenem kellett, hogy ha már néve szerepe vagyok háhortatra az irodalomban, mi az, a mi borzant. - Tár igazi tehetségek feledtetnének el mielőtt, de el fog feledtetni a körönjösség, melyly irodalmi (és tem költői) pangásnak természetes szüleménye. -

Egyébiránt életünk foly, a sokott egyhangúságban, melyből a miult hó, mint fősebb istam, mégis némi kivétel vala. - Véndégek sűrű karavánjai frisíték fel „veteranum”unkat. - Egy pár majális is volt - Tünisban - hol jól mulattak, a kik ittenek hozzá. - Tulesa táncolt sokat - mi néztük és kisé feljódtnak. -

Kupreci vállalatomra most már átterott jó idők járnak. - Széarság, avagy mindenféle. Tár forint nyereséggel már is kiromhatna; lábamat e nem nekem való kelepceből, de a Mercurius orlóge megállva tart, s azt ~~figye~~ sügg, hogy sirjak. - Sen elhatároltam magamban, várnai: hát ha a szerenase éppen kedvemért juttat ékenhalásra egész tájakat. - Veretess, emberi orámitas szerint, alig törtéhető. -

Tágyobb az, hogy a cholérának megint híre jár. - Pedig a híre után maga is itt lár, e-gye meg a f... Tegnap előtt volt nálam Garas Perczi (a Vágó colliga fia) pesti jogász, az monda, hogy Pesten, hír szerint már fordult elő eset. - Ha ehhez vesszünk, mit a lapok Londonból, a Themse kitörölgeséről” innak, mely miatt az egész London s parlament rémülésbe esett, kell lenni benne valaminek. - Fihető nem a Themse okozását, hanem Indiából, azon verett hiboriból hortak. - De isten csak megóv talán bennünket, mint három évvel ezelőtt. - Itt-gamra nézve nem gondolnék vele, de családunkért még ezután kellene élnem. - Legrovarabb volna, ha meggáthana találkozásunkat a szünidőben. - Hanem híre Körös egészseges hely, most vére is alig volt benne áldorát, míg a környés elhullott. - Hamva delto. -

Ékár K. mint nőember, nem látható. - It verseket írja, látom, derűre boríva, oly verseket, melyekben a szív és „háboroba” titkai compromittaltatnak. - Tudja isten, igen szép az a szerelmi lant, de még is nem kellene tudni a faluban, hányzor öleli meg egy nap Füst. u-rann a feleségét. - Valami oly érzékiség van verseiben egy idő óta, hogy az ember legjobbakarat mellett is elmosolyodja magát. -

Sárosi, kő kívánatra újra kiadja verseit, melyeket 25 éves írói pályáján szerzett. - Ez szép szó és szép idő. - De feltéve hogy igaz, miszerint Sárosi 1866-ban született,